

Sacramentsdag

Mc. 14,12-16.22-26

Vandaag wilde ik een heel moeilijke preek maken, maar toch doe ik het niet. Want vandaag is het de laatste keer dat ik hier in deze kerk voorga. Maar ik moet toch wel duidelijk iets zeggen over de Eucharistie; het is immers Sacramentsdag.

Ik geef u een paar eenvoudige gedachten om te overwegen.

- De eerste gedachte is dat het Offer van de Eucharistie iets heel anders is dan wat wij gewoonlijk denken. Zeker oudere mensen leerden nogal wat over het offer en over offertjes brengen. En volgens mij bracht dat onduidelijkheid in het kerkelijke leven. Maar hoe zit het wel?
In de eerste lezing hoorden we over brand- en slachtoffers van stieren voor de Heer. Maar die oude offers zijn voorbij. En bovendien, wat doen we met bekende Bijbelverzen als: “‘Wat heb Ik aan al uw offers?’ zegt de HEER, ‘Ik schep geen behagen in het bloed van stieren, lammeren en bokken.’” (Jesaja 1:11); of ook: “... barmhartigheid wil Ik, en geen offer ...” (Hosea 6:6); en dan komt erbij de beroemde tekst van Ezechiël: “Ik zal u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in u uitstorten; Ik zal het stenen hart uit uw lichaam verwijderen en u een hart van vlees geven.” (36:26) Moeten wij dan nog offeren aan God? Nee, toch! Volgens de Bijbel niet! Maar waarom niet? Wel, in het Oude Testament werd er aan de éne God geofferd om Hem gunstig te stemmen. Dat deden de heidenen op hun manier ook aan al hun goden. Een offer om de godheid gunstig te stemmen, en dan kon je mogelijk iets van hem gedaan krijgen. En helaas bidden veel mensen nog altijd zo. Alsjeblieft God doe dit voor mij en doe dat eens; en als het niet gebeurt dan zijn we bitter teleurgesteld, en zeggen we misschien wel dat God niet bestaat. Dus bidden we: ‘alstublieft God doe mijn wil.’ Toch leerde Jezus ons bidden: “Uw wil geschiede.” Maar het kruisoffer van Jezus is niet om een godheid gunstig te stemmen. Aan het kruis offert geen mens; het is God die zichzelf opoffert. God offert voor de mens. En daarmee geeft Hij ons de kans dat we moeten leven zoals Jezus het ons heeft geleerd.
- Dan komt de tweede gedachte. Alles wat Jezus heeft geleerd wordt samengepakt in de Eucharistie. De Canadese priester-theoloog Ron Rolheiser zegt dan dat de Eucharistie een omhelzing van God is. God omarmt ons, houdt ons vasten houdt mensen samen. God laat zijn liefde merken en wij moeten liefhebben. Wij moeten samen doen zoals Jezus deed; samen zijn leven leven. Dus wij worden de voortgezette menswording van Jezus Christus; en dat noemen we Lichaam van Christus. Lichaam van Christus is God die mens is geworden. Lichaam van Christus zijn we door ons Doopsel. En we worden het telkens opnieuw als we bij de Communie het Lichaam van Christus ontvangen.

- Dus de derde gedachte is dat het Volk van God samen het Lichaam van Christus is op aarde en wij moeten SAMEN doen zoals Hij.

Goed dit waren drie gedachten. Maar wat doen we ermee? Toen ik nog seminarist was, hoorde ik van een congregatie van zusters die had bestaan, tot kort daarvóór. Het was altijd een kleine congregatie geweest. Hun naam was de zusters van de 33 levensjaren van Jezus Christus. Iedere zuster kreeg een jaar van Jezus' leven te leven. Dus bijvoorbeeld één zuster zijn geboortejaar; een andere zuster het jaar waarin Jezus werd gedoopt; en nog een zuster die het jaar leefde waarin Jezus stierf. Toen de congregatie geen 33 zusters meer hadden moesten ze fuseren met een andere zustercongregatie. Ik was toen nog erg jong en vond dat heel grappig. Maar later dacht ik: "Is het wel zo gek?" Immers, we moeten allemaal samen Jezus' leven leven. Zo zijn we immers samen het Lichaam van Christus. Maar wie is dan Jezus en wat is mijn deel van het leven van Jezus? Daarvoor kijk ik naar een bijzonder boek. Het is geschreven door de Duitse benedictijn Anselm Grün en heeft als titel 'Beelden van Jezus'. Met een vijftigtal korte beschrijvingen van Jezus zoals we hem tegenkomen in de evangeliën. Jezus de jood; Jezus de machts- en prestatieweigeraar; de vriend van vrouwen; de verzoener; de dokter; het levende water; de goede herder; enz. enz. – Het eindigt met: Jezus, mijn leven.

Als u dat boek wilt lezen is dat prima. Maar als u dat niet doet, is het voldoende om te onthouden dat er heel veel beelden van Jezus zijn. En dat die beelden vreemd en verrassend kunnen zijn. Als je het goed leest, blijkt dat veel teksten uit de Bijbel ons soms al te vertrouwd zijn; dan zien we niet meer hoe merkwaardig of hoe weldadig Jezus soms is.

Vandaag zien we in het Evangelie dat Jezus bidt. Maar Jezus is niet alleen mens maar ook God. En dan krijg je dat God tot God bidt. Ik vond dat als kind al heel vreemd. En ik stond er niet alleen in. Dan blijkt ook dat veel mensen hier de zaken te gemakkelijk omdraaien. Het gebed begint namelijk met God en wij bidden mee op het gebed van God. Dat zie je bijvoorbeeld goed aan het Onze Vader; het is het gebed van de Heer zelf en wij bidden mee.

En bedenk ook: Jezus is niet alleen God maar ook mens. Als mens was Hij niet onkwetsbaar en niet boven alles verheven, maar had er behoefte aan dat de mensen om hem heen in hem geloofden. Net als wij dat hebben. Jezus die bidt en gelooft; Jezus die zoekt en groeit. En ten slotte Jezus die lijdt, en die dat met zijn leerlingen bespreekt op die bewogen laatste avond van zijn leven. Hij kijkt dan als een profeet vooruit naar zijn kruisdood en Hij geeft zichzelf aan ons in de Eucharistie, toen bij het Avondmaal. En wij moeten zijn leven voortzetten. Gewoon met de menselijke eigenschappen die we hebben. Brood en wijn worden Lichaam en Bloed van Christus. Maar laten we ons ook bezinnen op wat onze rol is in het Lichaam van Christus. Wat moet ik doen? Waar moet ik mijn kwetsbaarheid laten zien zoals Jezus? Wat moet ik doen - als onderdeel van het Lichaam van Christus - wanneer ik een dakloze ontmoet? Wat is onze taak? Welke zware kanten heeft ons werk, onze verantwoordelijkheid; thuis of in

familieverband, of waar dan ook? En wat doen we daarmee? Kunnen we zeggen dat iets moeilijk is? Gaan we door? Zijn we als Jezus en willen we de dood en alles wat dodelijk is overwinnen? Hoe doen we dat samen? Dat is, denk ik, een goede vraag voor de parochievernieuwing die er zeker zal komen.

Norbert Schallenberg, pastor